Elektronicznie podpisany przez:
Marlena Marta Stachurska-Janczyło
dnia 6 października 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-23/2026

z dnia 6 października 2026 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Łapy kredytu długoterminowego w kwocie 5 800 000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego i spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Marlena Stachurska-Janczyło - przewodnicząca

Paweł Gałko - członek

Katarzyna Gawrońska - członek

opiniuje pozytywnie,

z zastrzeżeniem sformułowanym w treści, możliwość spłaty przez Gminę Łapy kredytu długoterminowego w kwocie 5 800 000 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego i spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Uzasadnienie

Burmistrz Łap pismem Nr F.3051.1.2026 z dnia 22 września 2026 r. wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 5 800 000 zł. O zaciągnięciu nowego zobowiązania Burmistrz Łap postanowił w dniu 22 września 2026 r., podejmując zarządzenie Nr 135/2026 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego w kwocie 5 800 000 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu i spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów. Z zapisu § 2 zarządzenia wynika, iż spłata kredytu nastąpi w latach 2027-2038.

Z uchwały budżetowej Gminy Łapy na 2026 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez organy gminy i przekazanych do RIO w Białymstoku do dnia wydania niniejszej opinii wynika, że na 2026 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 6 658 397 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 149 272 707 zł (z tego dochody bieżące 140 890 111 zł, dochody majątkowe 8 382 596 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 155 931 104 zł (z tego wydatki bieżące 132 877 349 zł, wydatki majątkowe 23 053 755 zł).

Jako źródła pokrycia deficytu wskazano:

1) zaciągane kredyty w kwocie 1 461 706 zł;

2) wolne środki w kwocie 5 134 870 zł;

3) niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu (nadwyżka budżetowa) w kwocie 61 821 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 5 i 6 i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm.), dalej jako u.f.p. Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy Łapy sporządzonego na dzień 31 grudnia 2025 r. wskazuje, iż jednostka dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokościach pozwalających na sfinansowanie deficytu budżetu bieżącego roku.

W postanowieniu zawartym w § 7 ust. 1 pkt 2 uchwały Nr XXV/184/25 z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Łapy na rok 2026, Rada ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów/pożyczek z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu w wysokości 1 461 706 zł oraz – w pkt 3 - limit na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 4 433 000 zł. Upoważnienie dla Burmistrza do zaciągnięcia tych zobowiązań zawarto w § 13 pkt 1 uchwały Nr XXV/184/. Mając na uwadze konstrukcję budżetu na 2026 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie pożyczki bądź kredytu, będących przedmiotem niniejszej opinii organ wykonawczy działał w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie zobowiązania pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Łapy została przedstawiona w uchwale Nr XXXIV/245/26 Rady Miejskiej z dnia 25 września 2026 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łapy na lata 2026 – 2039. Przyjęte w tej prognozie dla roku 2026 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów, rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 u.f.p.

Pozyskanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest nie tylko w bieżącym roku budżetowym. W pozostałym okresie objętym prognozą (tj.2027-2030) prognozuje się zaciąganie zobowiązań z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek długoterminowych w łącznej wysokości 7 694 000 zł. W kolejnych latach projektuje się budżety nadwyżkowe, które w pełni zabezpieczą przypadające na ten okres rozchody. Wartość długu publicznego na koniec 2026 roku wyniesie 50 377 456 zł, co stanowi 33,75% szacowanych w tym roku dochodów ogółem.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów z ostatnich siedmiu lat (2019-2025) wynika, że w okresie spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p., tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W planowanym budżecie roku 2026 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 6,19% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o faktyczne wykonanie 2025 r. stanowiącym 13,06%. W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem corocznie będzie kształtował się na w miarę bezpiecznych poziomach (od 3,63% w roku 2030 do 9,45% w 2039).

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianych relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągania nadwyżek

operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) prognozowanych na lata 2027 - 2039.

Możliwość spłaty zadłużenia w zakładanych wysokościach i zachowanie relacji, o której stanowi art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, opiera się między innymi na nadwyżkach operacyjnych. Zgodnie z danymi historycznymi, nadwyżki operacyjne wykonywane w latach 2019- kształtowały się w średniej wysokości 6 880 962,13 zł. Tymczasem na lata 2027-2039 zaplanowano nadwyżki operacyjne kształtujące się na poziomie 8 576 000 zł a 16 321 000 zł.

Skład Orzekający wydając niniejszą opinię zastrzega zatem konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym Prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu. Mając na uwadze planowany przyrost zadłużenia Gminy, konieczność generowania od 2027 roku dodatnich wyników budżetu przeznaczanych na spłaty oraz ograniczania wydatków bieżących, w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie.

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Marlena Stachurska-Janczyło